

වෙනදා මෙන් මා ආවාස මළුව ඉදිරියට ආවේ සඳරුවන් මල්ලීන් එක්ක ටිකක් සෙල්ලම් කරන්න හිතාගෙන යි.

“ආ..... නන්දක පොඩි නම ටිකක් මෙහෙට ආවනම්.....”

ආවාස ගෙයි දිග හාන්සි පුටුවේ වැඩ හුන් ලොකු හාමුදුරුවෝ මට එහෙම කථා කළේ වෙනදා කතා කරනවාට වඩා වෙනස් විදිහකට යි. සෙල්ලම් කිරීම අමතක කළ මා ඉක්මනට ලොකු හාමුදුරුවන් ළඟට ගියා.

“පොඩි නම දැන් ඉස්සර වගේ දුවල පැනල හරියන්නේ නෑ; සෙල්ලම හොඳ නෑ; දැන් ඔය නම පැවිදි ජීවිතයට ඇතුළත් වුණු කෙනෙක්; ඒ හින්දා පැවිදි ජීවිතයට අවශ්‍ය වත් පිළිවෙත් පුරන්න ඕන.”

“මොනවද ලොකු හාමුදුරුවනේ වත් පිළිවෙත් කියන්නේ?”

මම ලොකු හාමුදුරුවන්ගෙන් විමසුවේ ඒවා ගැන උන්වහන්සේගෙන් දැනගන්නයි.

“තෙරුවන් වන්දනාව, වත පිරින කීම, විහාර මළුව, බෝ මළුව ඇමදීම වගේ දේවල් තමයි වත් පිළිවෙත් කියන්නේ”

මේ වත් පිළිවෙත් වලින් මම මුලින් ම ලොකු හාමුදුරුවන්ගෙන් දැන ගැනීමට සිතුවේ තෙරුවන් වැදීම ගැනයි.

“ලොකු හාමුදුරුවනේ, තෙරුවන් වන්දනාව කොහොම ද අපි කරන්න ඕන. මට ටිකක් විස්තර කරල කියල දෙනව ද?”

“ආ..... පොඩි නම, ගිහි පැවිදි කාගෙන් ජීවිතවලට වටිනාම රත්න තුනක් තමයි ත්‍රිවිධ රත්නය, නැත්නම් තෙරුවන් කියන්නේ. අපේ වත් පිළිවෙත්වල තෙරුවන් වන්දනාවට ප්‍රධාන තැනක් ලැබෙනවා.

බුද්ධ, ධර්ම, සංඝ යන තෙරුවන වඳින ගාථා පාඨ තමයි මේවා. පොඩි නමට දැන ගන්න මම ඒවායේ තේරුමක් යොදලා තියෙනවා. ඒ ගාථා පාඨවල තේරුමක් දැනගෙන වඳින එක වඩාත් හොඳයි.

බුද්ධ රත්නයට වැදීම

1. ඉතිපි සො භගවා අරහං, සම්මා සම්බුද්ධා විජ්ජාවරණ සම්පනෙනා සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී. සඤ්ඤා දෙව මනුසසානං බුද්ධො භගවා’ති.

ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අරහං, නම් ද වන සේක. සම්මා සම්බුද්ධ නම් ද වන සේක. විජ්ජාවරණ සම්පන්න නම් ද වන සේක. සුගත නම් ද වන සේක. ලෝකවිදු නම් ද වන සේක. අනුත්තර නම් ද වන සේක. පුරිසදම්මසාරථී නම් ද වන සේක. සඤ්ඤා දෙවමනුසසානං නම් ද වන සේක. බුද්ධ නම් ද වන සේක. භගවා නම් ද වන සේක.

2. බුද්ධං ජීවිත පරියනතං සරණං ගවණාමි

මාගේ දිවි කෙළවර දක්වා බුදුරදුන් සරණ යමි.

3. යෙ ව බුද්ධා අතීතාව
 යෙ ව බුද්ධා අනාගතා
 පවච්ඡපනනා ව යෙ බුද්ධා
 අහං වජ්ජාමී සබ්බදා

අතීතයේ පහළ වී වදාළා වූ ද, අනාගතයේ පහළ වී වදාරන්නා වූ ද, වර්තමානයේ පහළ වී ඇත්තා වූ ද සියලු බුදුවරයන් වහන්සේලා හැම කල්හි මම වඳිමි.

4. නාපී මෙ සරණං අඤ්ඤං
 බුද්ධො මෙ සරණං වරං
 එතෙන සචච වජේජන
 හොතු මෙ ජයමංගලං

මට අන් පිහිටක් නොමැත. බුදුරජාණන් වහන්සේ මට උතුම් වූ පිහිටයි. ඒ සත්‍ය වචනය හේතු කොට ගෙන මට ජයක් සෙතක් වේවා.

5. උත්තමංගෙන වජ්ජහං
 පාදපංසුවරුත්තමං
 බුද්ධො යො ඛලිතො දොසො
 බුද්ධො ඛමතු තං මමං

දෝෂ රහිත වූ ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඉතා උතුම් වූ පා දූවිලි හිස් මුදුනින් නමස්කාර කරමි. බුදුන් කෙරෙහි පමාවකින් යම් වරදක් වී නම්, බුදුරජාණන් වහන්සේ මාගේ ඒ වරදට සමාව දෙන සේක්වා.

ධර්ම රත්නයට වැඳීම

1. සවාකඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො ඵ්භිපසසිකො
 ඔපනයිකො පචචතං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤාහි'ති.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්, නව ලොවුතුරා දහම මනාකොට වදාරන ලද්දේ ය. ඒ ධර්මය ඇස් ඉදිරියේ දැකිය හැකි ගුණයෙන් යුක්ත ය. මග සිතට

අනතුරුව පල සිත උපදනා බැවින් කල් නොයවා විපාක දෙන්නේ ය. එව බලව යැයි පෙන්විය හැකි ගුණයෙන් යුක්ත ය. තම සිතින් නිතර එළඹ සිටිය හැකි ගුණයෙන් යුක්ත ය. නුවණැති සත්පුරුෂයින් විසින් තම තම නැණ පමණින් දත යුතු ගුණයෙන් යුක්ත ය.

2. ධම්මං ජීවිත පරියනනං සරණං ගච්ඡාමි

මාගේ දිවි කෙළවර දක්වා ධර්මය සරණ යමි.

- 3. යෙ ව ධම්මා අතීතා ච
යෙ ව ධම්මා අනාගතා
පච්චුප්පනනා ච යෙ ධම්මා
අහං වනදාමි සබ්බදා

අතීතයේ යම් ධර්මයක් වී ද, අනාගතයේ යම් ධර්මයක් වන්නේ ද, වර්තමානයේ යම් ධර්මයක් වේ ද සියලු ධර්මයන් සදාකල්හි මම වදිමි.

- 4. නත්ථි මෙ සරණං අඤ්ඤං
ධම්මො මෙ සරණං චරං
එතෙන සචච වජේජන
හොතු මෙ ජයමංගලං

මට අන් පිහිටක් නැත. ධර්මය මට උතුම් වූ පිහිට ය. ඒ සත්‍ය වචනය හේතුවෙන් මට ජය, සෙත වේවා.

- 5. උත්තමංගෙන වඤ්ඤං
ධම්මඤ්ඤ භිවිධං චරං
ධම්මෙ යො බලිතො දොසො
ධම්මො බමතු තං මමං

දෝෂ රහිත වූ පර්යාප්ති, ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රතිචේධ වශයෙන් තුන් ආකාර වූ ඒ උතුම් වූ ශ්‍රී සද්ධර්මය හිස් මුදුනින් නමස්කාර කරමි. ධර්මය කෙරෙහි පමාවකින් වූ යම් වරදක් වේ නම් ධර්මය මාගේ වරදට සමාකරන සේක්වා.

සංසරත්නය වැඳීම

1. සුපටිපනො භගවතො සාවක සංඝො
උජුපටිපනො භගවතො සාවක සංඝො
ඤාය පටිපනො භගවතො සාවක සංඝො
සාමීච්චිපටිපනො භගවතො සාවක සංඝො
යදිදං චක්කාරි පුරිස යුගානි අටඨ පුරිස පුගගලා
එස භගවතො සාවක සංඝො ආහුණ්ණෙයො
පාහුණ්ණෙයො දකිණ්ණෙයො අඤ්ජලිකරණීයො
අනුතරං පුඤ්ඤකෙකිත්තං ලොකසසාති

භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙම මනාව පිළිපත් සේක. සාජුච පිළිපත් සේක. නිවනට සුදුසුව පිළිපත් සේක. නොයෙක් ගරු බුහුමනට සුදුසුව පිළිපත් සේක. ඒ අශ්ට ආර්ය පුද්ගල වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝයා ආගන්තුකයන් සඳහා පිළියෙල කරන ලද දන් පිළිගැනීමට සුදුසු වන සේක. පූජා පිණිස හෝ මිය ගිය ඇත්තන්ට පින් පිණිස දෙන පඬුරු පිළිගැනීමට සුදුසු වන සේක. කර්ම ඵල අදහා දෙන ප්‍රත්‍යා පිළිගැනීමට සුදුසු වන සේක. දැන් බැඳ කරන නමස්කාරයට සුදුසුවන සේක. පින් කරනු කැමැත්තෙන් ම උතුම් වූ පින් කෙතක් හා සමාන වන සේක.

2. සංඝං ජීවිත පරියන්තං සරණං ගච්ඡාමි

මාගේ දිවි කෙළවර දක්වා සඟුන් සරණ යමි.

3. යෙ ච සංඝා අතීතා ච
යෙ ච සංඝා අනාගතා
පච්චුප්පනතා ච යෙ සංඝා
අහං වඤ්ඤාමි සබ්බදා

අතීතයේ වැඩ හුන්නාවූ ද, අනාගතයේ පහළ වන්නාවූ ද, වර්තමානයේ වැඩ වෙසෙන්නාවූ ද සියලු සංඝයා සියලු කල්හි වඳිමි.

4. නැව් මෙ සරණං අඤ්ඤං
සංඝො මෙ සරණං වරං
එතෙන සචච වජේජන
භොතු මෙ ජයමංගලං

මට අන් පිහිටක් නොමැතිය. උතුම් වූ සංඝයා මට පිහිටය. ඒ සත්‍යය වචනය හේතුවෙන් මට ජය මඟුලක් වේවා.

5. උත්තමංගෙන වජ්ඣෙහං
සංඝඤ්ඤව තිව්ඨොත්තමං
සංඝෙ යො ඛලිතො දොසො
සංඝො ඛමතු තං මමං

දෝෂ රහිත වූ තුන් ආකාර වූ සංඝයා වහන්සේ මුදුනින් නමස්කාර කරමි. සංඝයා කෙරෙහි පමාවකින් වූ යම් වරදක් ඇත් ද සංඝයා වහන්සේ මාගේ ඒ වරදට සමා කරන සේක්වා.

ක්‍රියාකාරකම 17.1

පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. ආරාමික වත් පිළිවෙත් තුනක් නම් කරන්න.
2. තෙරුවන් යනු මොනවා ද?
3. බුදුගුණ කීයද? ඒවා මොනවා ද?
4. දහම් ගුණ කීයද? ඒවා මොනවා ද?
5. සඟගුණ කීයද? ඒවා මොනවා ද?
6. බෞද්ධයින් වන අපට තිබෙන එකම පිහිට කුමක් ද?

පුහුණුවට

නමාමි බුද්ධං ගුණ සාගරනං
සත්තා සදා භොනතු සුඛී අවෙරා
කායො ජිගුචෙඡා සකලො දුගන්ධා
ගච්ඡන්ති සබ්බෙ මරණං අහං ච

නමාමිං ධම්මං සුගතෙන දෙසිතං
සත්තා සදා භොනතු සුඛී අවෙරා
කායො ජිගුචෙඡා සකලො දුගන්ධා
ගච්ඡන්ති සබ්බෙ මරණං අහං ච

නමාමි සංඝං මුනිරාජසාවකං
සත්තා සදා භොනතු සුඛී අවෙරා
කායො ජිගුචෙඡා සකලො දුගන්ධා
ගච්ඡන්ති සබ්බෙ මරණං අහං ච

ජීවිතයට ඔවදනක්

අත්තානං චෙ පියං ජ්ඤාඤා
රකෙය්‍යා නං සුරකිතං

තමා තමාට පිය නම් තමා
මනාව රැකගන්න.